

پیش دبستانی خانگی!

مر تضى طاهرى

در آمد

در نگاه اول به عنوان مقاله، خوانندگان عزیز ممکن است تصور کنند، هم‌چون برخی محصولات و صنایع (به ویژه از نوع خوراکی و پوشاکی) که هم‌شکل کارخانه‌ای آن‌ها وجود دارد و هم صورت خانگی و بعضاً نوع خانگی آن‌ها خوش خوراک‌تر و سالم‌ترند، پیش‌دبستانی هم در دو نوع عرضه می‌شود و هر کدام دارای ویژگی‌هایی و طبعاً مقایسه بین آن دو بدیهی است! لیکن با مطالعه‌ی متن مقاله در خواهند یافت که این خانگی از آن نوع خانگی‌ها نیست!

در عصر حاضر و با توجه به روند رشد اطلاعات و رسانه‌ها، میزان نیاز انسان، به ویژه کودکان به آموزش و دانستن، افزایش یافته است. به‌علاوه، سن این نیاز نیز روزبه‌روز پایین‌تر می‌رود، به‌طوری‌که نظر به تجارب و مشهودات، کودکان از حدود سه سالگی این نیاز را بروز می‌دهند.

با وجود آن‌که طی دوره‌ی آمادگی و پیش‌دبستانی در برآوردن این نیاز طبیعی، بسیار لازم، مفید و مؤثر است، به علل گوناگون از قبیل نگرش‌ها، کمبود امکانات، نبود قوانین جامع، عدم احساس ضرورت در برخی خانواده‌ها، و... در حال حاضر متوسط نرخ کودکان ایرانی که تحت پوشش دوره‌ی پیش‌دبستانی هستند، حدود ۵۰ درصد است. با این حساب، حدود ۵۰ درصد کودکان این مرز و بوم عمداً یا سهواً از این نعمت محروم هستند. این در حالی است که هم سند چشم‌انداز و ضرورت بسط عدالت آموزشی و هم تعهدات بین‌المللی، بر افزایش سقف کودکان تحت پوشش توسط آموزش و پرورش تأکید کرده‌اند.

اکنون برای رفع این خلأ چه باید کرد؟

با وجود تلاش‌هایی که اخیراً برای رسمیت بخشیدن به این دوره

و تحت حمایت قرار دادن آن صورت گرفته است، دورنمای امکانات و نیروی انسانی موجود، تحقق این مهم را در آینده‌ی نزدیک بعید می‌نمایاند. از این‌رو شناسایی و بهره‌برداری از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های دیگر، غیر قابل اجتناب است. یکی از مهم‌ترین این فرصت‌ها، مادران فرهیخته و علاقه‌مند هستند که در حال حاضر نیز، برخی از آن‌ها به‌طور پراکنده به رسالت خویش عمل می‌کنند.

چنان‌چه بتوان با استفاده از امکانات آموزشی غیرحضوری و حضوری، این‌گونه مادران را برای جبران کمبود و دور از دسترس بودن مراکز پیش‌دبستانی آماده و به‌اطلاعات لازم مجهز کرد، به‌مقصد نزدیک‌تر خواهیم شد.

برای رسیدن به مقصود لازم است مراحل زیر صورت پذیرند:
- با برنامه‌ریزی جامع برای پیش‌دبستانی با استفاده از تجربیات داخلی و خارجی (از جمله کوبا).

- شناسایی، جذب و دعوت از مادران کودکانی که به هر دلیل، اعم از اختیاری و اجباری، فرزندانشان از حضور در مراکز پیش‌دبستانی محروم‌اند.

- برگزاری دوره‌ی آموزشی برای مادران مزبور به‌ویژه در زمینه‌ی اصول، اهداف، رویکرد و روش‌های آموزش کودکان.

- تنظیم برنامه‌ای برای حضور مقطعی کودکان در مراکز به‌صورت ساعاتی از هفته یا ماه، به‌منظور تعامل با سایر کودکان.

به منظور ایجاد هماهنگی بین بخش‌ها و نهادهای ذیربط و بهره‌برداری از تمامی امکانات، ضروری است ستادی متشکل از واحدهای مربوط در آموزش و پرورش، از جمله انجمن اولیا و مربیان، سازمان بهزیستی و صداوسیما تشکیل شود.

امید است بحث کوتاه فوق‌زمینه‌ای باشد برای مشارکت فکری همه‌ی مربیان، علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران.